

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Економіка розвитку в аграрному секторі

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Шелудько Леся Володимирівна

Вища освіта – спеціальність
Науковий ступень - кандидат економічних наук
Вчене звання - доцент
Досвід роботи – 15 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 50 публікацій;
- авторка і співавторка тематичних публікацій;
- учасниця наукових, практичних і методичних конференцій.

телефон	+380509756238	електронна пошта	lesya10081981@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Основна мета полягає у вивченні економічних аспектів сільськогосподарського сектора з орієнтацією на його стійкий розвиток та проблем, що стосуються виробництва, ринків, технологій, управління ресурсами та сталого розвитку. Мета також включає розуміння впливу економічних процесів на сільськогосподарську продукцію, регіональний розвиток, соціальні аспекти та екологічні проблеми. Вивчення цієї дисципліни допомагає студентам розвинути аналітичні та стратегічні навички для управління аграрними підприємствами та вирішення складних проблем сільськогосподарського сектора.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	Зазвичай завданнями дисципліни Економіка розвитку в аграрному секторі є: 1. Ознайомлення з основними принципами та теоріями економіки, які стосуються аграрного сектору. 2. Вивчення ринкових умов і конкурентної взаємодії в аграрному секторі. 3. Аналіз ефективності виробництва та управління ресурсами на аграрних підприємствах. 4. Вивчення питань сталого розвитку та екологічних аспектів сільськогосподарської діяльності. 5. Розгляд впливу глобальних та регіональних економічних тенденцій на аграрний сектор. 6. Аналіз державного регулювання та підтримки сільськогосподарського виробництва. 7. Розробка стратегій управління та інвестиційних проектів у сільському господарстві.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 години лекції, 18 годин практичні; поточний контроль; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	засвоєння усіх компонентів

ВІДПОВІДНІСТЬ КОМПОНЕНТИ (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ) ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компетенції	При вивченні дисципліни "Економіка розвитку в аграрному секторі" студенти отримують знання з таких основних напрямків: 1. Теоретичні основи економіки аграрного сектору. 2. Структура і функціонування аграрного сектору. 3. Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва. 4. Аграрна політика і регулювання. 5. Міжнародна торгівля і глобалізація. 6. Сталий розвиток і екологічні аспекти. Ці знання дають студентам розуміння економічних процесів в аграрному секторі, навички аналізу і управління аграрними підприємствами, а також підготовку до вирішення сучасних викликів у сільському господарстві.	Програмні результати навчання	При вивченні дисципліни "Економіка розвитку в аграрному секторі" студенти набувають таких важливих вмінь: 1. Аналіз економічної ефективності. 2. Планування та управління. 3. Прийняття рішень. 4. Розробка аграрної політики. 5. Соціально-економічний аналіз. 6. Міжнародна торгівля. 7. Сталий розвиток. 8. Інноваційні технології. 9. Комунікація та співпраця. Ці вміння допомагають студентам ефективно працювати в аграрному секторі, сприяти його розвитку та забезпечувати стаке економічне зростання.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Вступ до економіки розвитку в аграрному секторі: основні поняття та теорії.	Практичне заняття (ПЗ) ПЗ 1	1. Моделі виробництва в аграрному секторі. 2. Фактори виробництва. 3. Ринкові відносини. 4. Теорії розвитку аграрного сектора.	Самостійна робота	1. Роль аграрного сектору у економіці розвиваючихся країн. 2. Основні теорії розвитку аграрного сектору. 3. Трансформація аграрного сектору в умовах глобалізації. 4. Аграрна політика та розвиток сільських територій. 5. Інновації та сталість в аграрному секторі.
Лекція 2.	Ринкові умови та конкурентні взаємодії в аграрному секторі.	ПЗ 2-3	1. Цінова конкуренція: Фактори впливу на ціни сільськогосподарської продукції, і використання стратегій фермерами для максимізації прибутку в умовах конкуренції. 2. Доступ до ресурсів: перешкоди у доступі до землі, води, насіння та інших ресурсів, і як це впливає на конкурентоспроможність аграрних підприємств. 3. Технологічний прогрес: використання новітніх технологій в аграрному секторі і як це впливає на конкурентоспроможність та ефективність виробництва. 4. Регулювання та політика: вплив законодавчих та регуляторних змін на умови конкуренції в аграрному секторі, і стратегії, що використовуються для адаптації до них.		1. Вплив глобалізації на конкурентність аграрного сектору: аналіз сучасних тенденцій. 2. Роль державного регулювання в управлінні ринковими умовами аграрного сектору. 3. Конкурентні стратегії сільськогосподарських підприємств у контексті сучасних ринкових умов. 4. Інновації та технологічний прогрес як фактори зміни конкурентного середовища в аграрній сфері. 5. Правові аспекти регулювання конкуренції в аграрному секторі: виклики та перспективи.
Лекція 3.	Стратегії управління ризиками в аграрному секторі.	ПЗ 4-5	1. Аналіз ризиків у сільському господарстві та їх класифікація: Розгляд основних типів ризиків, з якими стикаються аграрні підприємства. 2. Стратегії передбачення та мінімізації ризиків в аграрному секторі. 3. Управління фінансовими ризиками на сільськогосподарських підприємствах. 4. Роль державної підтримки та регулювання в управлінні ризиками в аграрному секторі.		1. Роль страхування в управлінні ризиками на аграрних підприємствах: переваги, обмеження та потенціал. 2. Використання фінансових інструментів для управління ризиками в сільському господарстві: можливості та виклики. 3. Стратегії диверсифікації ризиків на аграрних підприємствах: оптимальний підхід до різноманітних загроз. 4. Вплив змін клімату на ризики в аграрному секторі та можливі стратегії адаптації.

				5. Ефективне управління ризиками на ринках сільськогосподарської продукції: торгові стратегії та інструменти зменшення волатильності.
Лекція 4.	Сталість розвитку та проблеми сталого сільськогосподарського виробництва.	ПЗ 6	1. Екологічні проблеми та сталість у сільському господарстві: Аналіз впливу сільськогосподарської діяльності на навколишнє середовище. 2. Економічні аспекти сталого сільськогосподарського виробництва. 3. Соціальні аспекти сталого розвитку у сільському господарстві. 4. Політичні та правові виміри сталого сільськогосподарського виробництва.	1. Вплив зміни клімату на сталість розвитку сільськогосподарського сектора: виклики та можливості. 2. Економічні аспекти сталого сільськогосподарського виробництва: стратегії збалансованого розвитку. 3. Соціальні виміри сталого сільськогосподарського виробництва: вплив на місцеві спільноти та життєвий рівень населення. 4. Екологічні виклики та інновації в сільському господарстві: збереження природних ресурсів та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. 5. Правове регулювання сталого розвитку у сільському господарстві: перспективи та виклики.
Лекція 5.	Вплив глобальних та регіональних економічних тенденцій на аграрний сектор.	ПЗ 7	1. Глобальна торгівля та ринкові умови. 2. Технологічні інновації та цифрові трансформації. 3. Зміни у вирощуванні та обробці продукції. 4. Економічні політики та регулювання.	1. Глобалізація та зміни в міжнародній торгівлі: виклики та можливості для аграрного сектору. 2. Технологічна революція у сільському господарстві: вплив інноваційних технологій на виробництво та ринки. 3. Екологічні та сталі розвиток у сільському господарстві: вплив на аграрний сектор та можливі шляхи адаптації. 4. Регіональні економічні та політичні тенденції і їхні наслідки для аграрного сектору. 5. Фінансові та економічні ризики в сільському господарстві: стратегії управління в умовах змінного економічного середовища.

Лекція 6.	Перспективи розвитку аграрного сектора в умовах зміни клімату та соціально-економічних викликів.	ПЗ 8-9	1. Адаптація до зміни клімату в сільському господарстві. 2. Соціально-економічні виклики у розвитку сільського господарства. 3. Інновації та технологічний прогрес у сільському господарстві. 4. Стратегії сталого розвитку у сільському господарстві.	1. Зміна клімату та її вплив на аграрний сектор: виклики та можливості для адаптації. 2. Соціально-економічні трансформації в сільському господарстві: вплив демографічних змін та міграції на розвиток аграрного сектора. 3. Інновації в сільському господарстві: використання новітніх технологій для підвищення продуктивності та стійкості. 4. Стратегії сталого розвитку у аграрному секторі: екологічні політики та програми забезпечення сталого виробництва. 5. Роль державного регулювання у забезпеченні розвитку аграрного сектора в умовах зміни клімату та соціально-економічних викликів.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Міністерство аграрної політики та продовольства України: офіційний веб-сайт. URL: https://minagro.gov.ua. 2. МінФін: офіційний веб-сайт. URL: https://minfin.com.ua/. 3. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. URL: https://www.rada.gov.ua/ (дата звернення: 12.04.2022; 01.06.2022). 4. Український клуб аграрного бізнесу: офіційний веб-сайт. URL: https://damagedagro.in.ua/. 5. Дія. Бізнес: офіційний веб-сайт: https://business.diiia.gov.ua/ 6. Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с. 7. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 1: Трансформації економічних систем: досвід ЄС в реалізації Industries 3.0, 4.0, 5.0: навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2022. 608 с. https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91526 8. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 2: Кращі практики ЄС для сестейнового розвитку : навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми : Університетська книга, 2022. 608 с. https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91527 9. Козак Ю.Г. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посібн. / Ю.Г. Козак, Ю.І. Єхануров, В.В. Ковалевський. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 354 с. 10. Майер Дж.М. Основні проблеми економічного розвитку / Дж. М. Майер, Дж. Е. Раух, А. Філіпенко. –К.: Либідь, 2003. – 688 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни «Економіка розвитку в аграрному секторі» студент виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до програми силабусу, що включають відвідування лекцій та практичних занять, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших студентів, підготовку презентацій тощо) та виконання завдань самостійної роботи (ІНДЗ, написання реферату, виконання модульної контрольної роботи).

Змістовий модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного блоку курсу, виконання практичних і лабораторних робіт на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 10 тем.

Кожна з тем змістового модуля оцінюється від 0 до 5 балів. Загальна оцінка за курс складається як алгебраїчна сума оцінок за кожен з двох модулів: поточне оцінювання (практичні заняття, самостійна робота, ІНДЗ); модульна контрольна робота. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виставляє одну оцінку за аудиторну самостійну роботу та ІНДЗ студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом поділу на 2 + кількість балів за ІНДЗ – максимально 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал може становити 40. Максимальний бал за модульний контроль – 60 балів. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 100. Якщо студент хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується написання статті або тез. Студент може отримати додаткові бали, або ж претендувати на зарахування максимальної кількості балів за одне практичне заняття при наявності сертифікату за пройдене навчання додаткової практичної підготовки (підвищення компетентності) з психології, де зміст сертифікату (проблематика навчального курсу) відповідає змісту дисципліни «Психологія особистісної події». А також за участь в науково-практичній конференції чи семінарі (круглому столі) при наявності програми участі, в якій зазначена форма участі студента: тема заявленої доповіді, або особисте включення у практичні форми роботи.

Підсумковий контроль Усі види навчальної діяльності студент оцінюються в балах. Комплексна оцінка знань проводиться викладачем за 100-бальною шкалою. Навчальний курс «Економіка розвитку в аграрному секторі» складається з трьох залікових кредитів, які завершуються заліком у тому випадку, якщо студент не достатньою мірою опанував дисципліну, або бажає підвищити рейтинг, покращити результат успішності, продемонструвавши знання предмету під час складання заліку (у цьому випадку анулюються бали модульного контролю, які заміщуються кількістю балів, отриманих під час складання заліку). Сумарна кількість балів, яку студент отримує при складанні модулів за 100-бальною шкалою визначає його підсумкову оцінку

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).
2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.